

آمین نامہ آموزشی

تحقیق ہامی ضمن آموزش

جامعۃ البصطانی العالمیہ

معاونت آموزشی
ادارہ کل امور تحصیلی

آیین نامه آموزشی تحقیق‌های ضمن آموزش

جامعه المصطفیٰ ﷺ العالمیه

بهار ۱۳۹۰

شناسه آیین نامه:

عنوان: آیین نامه آموزشی تحقیق‌های ضمن آموزش جامعه المصطفی ع العالمية

تاریخ تصویب در کارگروه بازنگری و اصلاح مقررات آموزشی وابسته به شورای آموزش المصطفی ع: ۱۳۸۹/۱۲/۲۳

تاریخ ابلاغ توسط ریاست محترم جامعه المصطفی ع العالمية: ۱۳۹۰/۱/۲۹

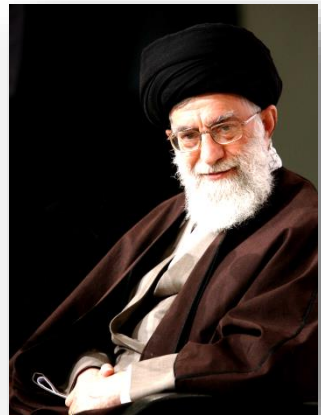
مدت ابلاغ: ندارد

شماره نامه ابلاغ:

تنظیم و تدوین نهایی: اداره تحصیلات تکمیلی اداره کل امور تحصیلی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اگر ژرف یابی و پژوهش نباشد؛ نتیجه اش یک جا ایستادن، در جا زدن و با دنیای پیرامون خود به تدریج بیگانه تر شدن است. عن صر تحقیق و پژوهش در همه جا به صورت یک اصل در مجموعه کارها باید مورد توجه قرار گیرد.

فهرست

۵ مقدمه
۶ فصل اول: مقررات عمومی
۸ فصل دوم: انواع تحقیق‌های ضمن آموزش
۹ فصل سوم: ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش
۱۱ فصل چهارم: مقررات انضباطی تحقیق‌های ضمن آموزش استاد
۱۲ فصل پنجم: محاسبه حق‌الزحمه اساتید
۱۳ پیوست‌ها

مقدمه:

« پژوهش » در ارتقای سطح کمی و کیفی تعلیم و تربیت سرنوشت ساز است لذا جامعه المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ العالمیه به عنوان یکی از مراکز آموزشی، برای این امر جایگاه ویژه‌ای منظور نموده و در سیاست کلان ابلاغی خود «آموزش پژوهش محور» را در دستور کار قرار داده است. روشن است یکی از نمادها و شاخص‌های بارز پژوهش محوری آموزش، امر تدوین و دفاع از تحقیق پایانی (در سطح کارشناسی) و پایان نامه (در سطح کارشناسی ارشد) و رساله علمی (در دوره دکتری و سطح ۴ و ۵) است. که محل بروز و ظهور و اجرای این رویکرد مهم (آموزش پژوهش محور) واحدهای آموزشی است و تحقق و اجرای دقیق و مناسب آن نیز مستلزم لوازمی بسیار است که «تحقیق ضمن آموزش» از جمله و بلکه از مهمترین آن است. بر این اساس آیین نامه تحقیق‌های ضمن آموزش با هماهنگی جامع و فراگیر با اهداف ذیل تدوین گردید.

۱. زمینه سازی ورود طلاب به عرصه‌ی پژوهش و تدوین تحقیق پایانی، پایان‌نامه و رساله‌ی علمی.
 ۲. افزایش و تقویت مهارت در انجام تحقیق و پژوهش.
 ۳. توسعه و تعمیق آموزه‌های دریافتی.
 ۴. تثبیت و نشر معلومات از طریق کتابت و نگارش.
 ۵. ایجاد و افزایش روحیه‌ی نشاط، انگیزه و مشارکت در ارائه و دریافت معلومات.
- معاونت آموزشی المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امیدوار است این آیین‌نامه در ایجاد هماهنگی فعالیت‌های پژوهشی واحدها، ارتقای کیفیت آموزش و رفع مشکلات مربوط به مقررات آن سهم تعیین کننده داشته باشد. بی‌گمان دیدگاه‌ها و نظرات مجریان و متصدیان امور آموزشی درباره‌ی نتایج حاصل از اجرای این آیین‌نامه می‌تواند در تجدید نظرهای بعدی در کانون استفاده و استناد قرار گیرد.
- در این آیین‌نامه، از عنوان «جامعه المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ العالمیه» به اختصار به «المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ» و از «واحدهای آموزشی تربیتی» به «واحد آموزشی» تعبیر می‌شود.

معاونت آموزشی

جامعه المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ العالمیه

فصل اول: مقررات عمومی

ماده ۱) تمامی تحقیق‌های ضمن آموزش در دوره‌های مختلف تحصیلی اعم از دوره‌ی کارشناسی و بالاتر، می‌تواند به تشخیص استاد به صورت «فردی یا گروهی» انجام شود.

ماده ۲) طلابی که درس‌های دارای تحقیق را به صورت غیر حضوری می‌گذرانند، موظف به ارائه تحقیق ضمن آموزش هستند.

ماده ۳) درس‌های دارای تحقیق، در صورتی پذیرفته می‌شوند که طلبه، تحقیق آنرا تدوین نموده و حداقل ۵۰ درصد نمره آنرا کسب کرده باشد.

ماده ۴) تحقیق‌های ضمن آموزش متناسب با دوره‌های تحصیلی بر اساس جدول زیر انجام می‌شود:

نمره هر تحقیق	حداقل تحقیق در هر نیمسال	تعداد صفحات هر تحقیق		تعداد تحقیق در		دوره
		حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	
۵	۱	۱۵	۵	۶	۴	کارشناسی
۶	۱	۲۵	۱۰	۱۲	۸	کارشناسی
۸	-	۳۰	۱۵	تمام دروس		دکتری
۸	-	۳۰	۱۵	۴۰ درصد		سطح ۴
-	۱ تحقیق در هر سال	۱۵۰	۸۰	تمام واحدهای		سطح ۵

ماده ۵) گروه‌های علمی تربیتی موظفند طبق جدول زمانبندی، دروسی را که دارای تحقیق هستند، مشخص نمایند.

ماده ۶) تحقیق‌های ضمن آموزش متناسب با دوره‌یکارشناسی (سطح دو) از زمان شروع درس «روش تحقیق» - ترم پنجم یا ششم - آغاز می‌شود.

ماده ۷) نمره‌ی تحقیق درس «روش تحقیق» ۱۰ نمره بوده و ۱۰ نمره‌ی دیگر به امتحان کتبی اختصاص می‌یابد، استاد مربوط می‌تواند ۳ نمره از ۱۰ نمره تحقیق این درس را به «فعالیت کلاسی» طلاب اختصاص دهد.

ماده ۸) در دوره‌ی دکتری تمامی دروس تخصصی، پژوهش محور و دارای تحقیق است.

ماده ۹) در دوره‌ی سطح چهار حداقل ۴۰ درصد دروس تخصصی دارای تحقیق است.

ماده ۱۰) در دوره‌ی دکتری و سطح چهار اساتید می‌توانند بر اساس دستورالعمل ابلاغی معاونت آموزش، به جای امتحان کتبی، تحقیق جامعی از طلاب این سطوح خواسته و کل نمرات درس را به آن اختصاص دهند.

ماده ۱۱) در دوره‌ی سطح چهار تقریرهای علمی درس خارج طلاب (در درس‌های فقه و اصول) با توجه به رعایت شرایط محتوایی و اتقان علمی، معادل یک تحقیق ضمن آموزش طلبه، محاسبه می‌شود.

ماده ۱۲) تمامی واحدهای درسی سطح پنج (طبق آئین‌نامه مربوط) تخصصی بوده و به صورت پژوهشی ارائه می‌شود و طلاب این دوره ملزم هستند تا در هر سال یک تحقیق علمی در راستای موضوع رساله‌ی علمی خود تدوین و از آن دفاع نمایند.

فصل دوم: انواع تحقیق‌های ضمن آموزش

ماده ۱۳) تحقیق‌های ضمن آموزش متناسب با سطح تحصیلی طلاب، می‌تواند به یکی از روش‌های زیر انجام شود:

۱. مقاله و تحقیق علمی مرتبط با درس، زیر نظر استاد با موضوع انتخابی طلبه.
 ۲. ارائه پاسخ‌های تحقیقی مطرح شده از سوی اساتید.
 ۳. ترجمه.
 ۴. تلخیص کتاب یا خلاصه نویسی درسی.
 ۵. نقد و بررسی یک مقاله.
 ۶. کنفرانس علمی.
- تبصره:** کنفرانس علمی برای دوره کارشناسی ارشد و بالاتر بایستی همراه با ارائه مکتوب تحقیق با رعایت استانداردهای شکلی و محتوایی باشد.
۷. تقریر درسی.
- تبصره:** تقریر درسی برای دوره سطح چهار و دکتری بایستی همراه بررسی و تحقیق باشد.
۸. مطالعه تطبیقی و نقد نظرات و آراء به صورت مکتوب.
- تبصره:** مطالعه تطبیقی برای دوره سطح چهار و دکتری بایستی همراه نقد نظرات و به صورت مکتوب با رعایت استانداردهای شکلی و محتوایی باشد.

فصل سوم: ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش

الف) معیارهای مشترک :

ماده (۱۴) معیارهای مشترک ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش برای تمامی سطوح تحصیلی به شرح ذیل می باشد:

۱. رعایت استانداردهای محتوایی و شکلی تحقیق (متناسب با سطح تحصیلی).

۲. متناسب بودن موضوع تحقیق با موضوع درسی.

۳. ارائه تحقیق در زمان مقرر.

ب) معیارهای اختصاصی:

ماده (۱۵) معیارهای اختصاصی ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش برای دوره‌ی کارشناسی (سطح دو) به

شرح جدول ذیل می باشد:

امتیاز	معیار	ردیف
۲۰	ارتباط منطقی، انسجام مطالب و تناسب تحقیق با موضوع	۱
۲۰	رعایت مراحل اساسی تحقیق	۲
۱۵	استفاده از منابع متعدد و معتبر	۳
۱۵	نقل صحیح و اتقان مطالب	۴
۱۰	شیوایی، رسایی و روانی متن	۵
۱۰	بکارگیری مفاهیم و اصطلاحات علمی درخصوص موضوع	۶
۱۰	رعایت اصول و قواعد نگارش و ارجاع دهی	۷
۱۰۰	جمع امتیازات	

ماده ۱۶) معیارهای اختصاصی ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش برای دوره‌ی کارشناسی ارشد (سطح سه)

به شرح جدول ذیل می باشد:

امتیاز	معیار	ردیف
۱۵	قوت استدلال و اتقان مطالب	۱
۱۵	خلاقیت و نوآوری در نحوه‌ی ارائه مطالب براساس شیوه علمی	۲
۱۵	پیوند منطقی و انسجام بین مطالب (بین عناوین اصلی، فرعی و تبعی)	۳
۱۵	رعایت اصول نگارش و روانی متن	۴
۱۵	رعایت مراحل اساسی روش تحقیق (چکیده، مقدمه و ...)	۵
۱۰	استفاده از منابع اصلی، معتبر و متعدد	۶
۱۵	نقل صحیح اقوال و ارجاع دهی، نقد و بررسی آن	۷
۱۰۰	جمع امتیازات	

ماده ۱۷) معیارهای اختصاصی ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش برای دوره‌ی دکتری و سطح چهار به شرح

جدول ذیل می باشد:

امتیاز	معیار	ردیف
۳۰	بیان اقوال، نقد، بررسی و اظهار نظر	۱
۲۰	قوت استدلال و اتقان مطالب	۲
۱۵	خلاقیت و نوآوری در ارائه مطالب	۳
۱۰	استفاده از منابع اصلی و معتبر	۴
۱۰	رعایت مراحل اساسی روش تحقیق (چکیده، مقدمه و ...)	۵
۱۰	رعایت اصول نگارش و روانی متن	۶
۵	ارائه‌ی پیشنهادهای مربوط به موضوع تحقیق	۷
۱۰۰	جمع امتیازات	

ماده ۱۸) کاربرگ‌های ارزیابی تحقیق‌های ضمن آموزش بر اساس معیارهای ارزیابی، برای تمامی سطوح

تحصیلی تهیه و به اساتید ارائه خواهد شد.

ماده ۱۹) تمامی اساتید ملزم به بررسی دقیق تحقیق‌ها و تکمیل کاربرگ‌های ارزیابی می‌باشند.

تبصره: واحد آموزشی موظف است تحقیق‌های کلاسی را با ثبت نقاط ضعف و قوت تحقیق جهت اطلاع

طلاب به آنها عودت دهد.

فصل چهارم: مقررات انضباطی تحقیق‌های ضمن آموزش

الف) طلاب

ماده ۲۰) در صورت ارایه تحقیق درسی با تأخیر، پذیرش یا عدم پذیرش تحقیق تا ده روز قبل از صدور کارنامه (حسب عذر موجه یا غیرموجه طلبه) بر عهده‌ی استاد مربوط است .

ماده ۲۱) تحقیق درسی باید کار پژوهشی جدید باشد، لذا ارائه تحقیق تکراری یا تحقیق دیگری تخلف محسوب می‌شود .

تبصره: مرجع رسیدگی به تخلفات، کمیته انضباطی واحد آموزشی می‌باشد.

ماده ۲۲) در صورت مشروط شدن طلبه از درسی که برای آن درس تحقیق نوشته است ، طلبه می‌تواند آن تحقیق قابل قبول را در همان عنوان درسی و درنیم‌سال تحصیلی بعدی، در صورت اخذ واحد ارائه نماید .

ماده ۲۳) در سطح چهار و دکتری که تحقیق کلاسی به جای امتحان پذیرفته می‌شود، استاد مربوط باید تدوین تحقیق توسط طلبه را احراز نماید.

ب) اساتید:

ماده ۲۴) معاونت آموزش، موارد عدم رعایت ضوابط و مقررات توسط اساتید در خصوص تحقیق‌های ضمن آموزش را به گروه‌های علمی تربیتی مربوط اطلاع دهد و گروه مربوط پس از رسیدگی، نتیجه را به آموزش منعکس نماید .

ماده ۲۵) میزان همکاری اساتید در انجام امور تحقیق‌های ضمن آموزش در ارزیابی‌های معاونت آموزشی و گروه‌های علمی تربیتی از استاد ، لحاظ شده و در دعوت از استاد برای تدریس در ترم‌های تحصیلی آینده تأثیر دارد .

فصل پنجم: محاسبه حق الزحمه اساتید

ماده ۲۶) حق الزحمه اساتید، به ازای هر چهار واحد درس دارای تحقیق، معادل یک واحد پرداخت می‌گردد.

تبصره: در صورتی که تحقیق‌ها بر اساس وظایف مقرر اساتید (درج نقاط ضعف و قوت در فرم مربوط تکمیل فرم و توزیع نمرات بر اساس محورهای فرم و) بررسی نگردد پرداخت حق الزحمه اساتید به «نصف» میزان تعیین شده تقلیل می‌یابد.

این آیین‌نامه در ماده ۲۶ و تبصره ۶ در تاریخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۳ در کارگروه بازنگری و اصلاح مقررات آموزشی وابسته به شورای آموزشی المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مورد بررسی نهایی صورت گرفت و در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۹ توسط رییس المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ابلاغ شده است.

پیوست ها

معاونت محترم آموزشی مدرسه (زید عزه)

سلام علیکم

با احترام؛ تحقیق ضمن آموزش آقای/ خانم دارای کد تحصیلی

در درس باعنوان

مورد ارزیابی اینجانب قرار گرفت و نتایج آن به شرح زیر اعلام می گردد.

توضیحات	نمره		شاخص ها	ردیف
	کسب شده	سقف		
نقاط قوت:		۲۰	ارتباط منطقی، انسجام مطالب و تناسب تحقیق با موضوع	۱
		۲۰	رعایت مراحل اساسی تحقیق	۲
		۱۵	استفاده از منابع متعدد و معتبر	۳
		۱۵	نقل صحیح و اتقان مطالب	۴
نقاط ضعف:		۱۰	شیوایی، رسایی و روانی متن	۵
		۱۰	بکارگیری مفاهیم و اصطلاحات علمی درخصوص موضوع	۶
		۱۰	رعایت اصول و قواعد نگارش و ارجاع دهی	۷
		۱۰۰	جمع امتیازات	

موارد پیشنهادی و جمع بندی نهایی استاد:

امضاء

معاونت محترم آموزشی مدرسه (زید عزه)

سلام علیکم

با احترام؛ تحقیق ضمن آموزش آقای/خانم..... دارای کد تحصیلی.....

در درس با عنوان

مورد ارزیابی اینجانب قرار گرفت و نتایج آن به شرح زیر اعلام می گردد.

توضیحات	نمره		شاخص ها	ردیف
	کسب شده	سقف		
نقاط قوت:		۱۵	قوت استدلال و اتقان مطالب	۱
		۱۵	خلاقیت و نوآوری در نحوه‌ی ارائه مطالب براساس شیوه علمی	۲
		۱۵	پیوند منطقی و انسجام بین مطالب (بین عناوین اصلی، فرعی و تبعی)	۳
		۱۵	رعایت اصول نگارش و روانی متن	۴
نقاط ضعف:		۱۵	رعایت مراحل اساسی روش تحقیق (چکیده، مقدمه و ...)	۵
		۱۰	استفاده از منابع اصلی، معتبر و متعدد	۶
		۱۵	نقل صحیح اقوال و ارجاع دهی، نقد و بررسی آن	۷
		۱۰۰	جمع امتیازات	

موارد پیشنهادی و جمع بندی نهایی استاد:

امضاء

معاونت محترم آموزشی مدرسه (زید عزه)

سلام علیکم

با احترام؛ تحقیق ضمن آموزش آقای/خانم..... دارای کد تحصیلی.....

در درس با عنوان

مورد ارزیابی اینجانب قرار گرفت و نتایج آن به شرح زیر اعلام می گردد.

توضیحات	نمره		شاخص ها	ردیف
	کسب شده	سقف		
نقاط قوت:		۳۰	بیان اقوال ، نقد ، بررسی و اظهار نظر	۱
		۲۰	قوت استدلال و اتقان مطالب	۲
		۱۵	خلاقیت و نوآوری در ارائه مطالب	۳
		۱۰	استفاده از منابع اصلی و معتبر	۴
نقاط ضعف:		۱۰	رعایت مراحل اساسی روش تحقیق (چکیده، مقدمه و ...)	۵
		۱۰	رعایت اصول نگارش و روانی متن	۶
		۵	ارائه‌ی پیشنهادهای مربوط به موضوع تحقیق	۷
		۱۰۰	جمع امتیازات	

موارد پیشنهادی و جمع بندی نهایی استاد:

امضاء